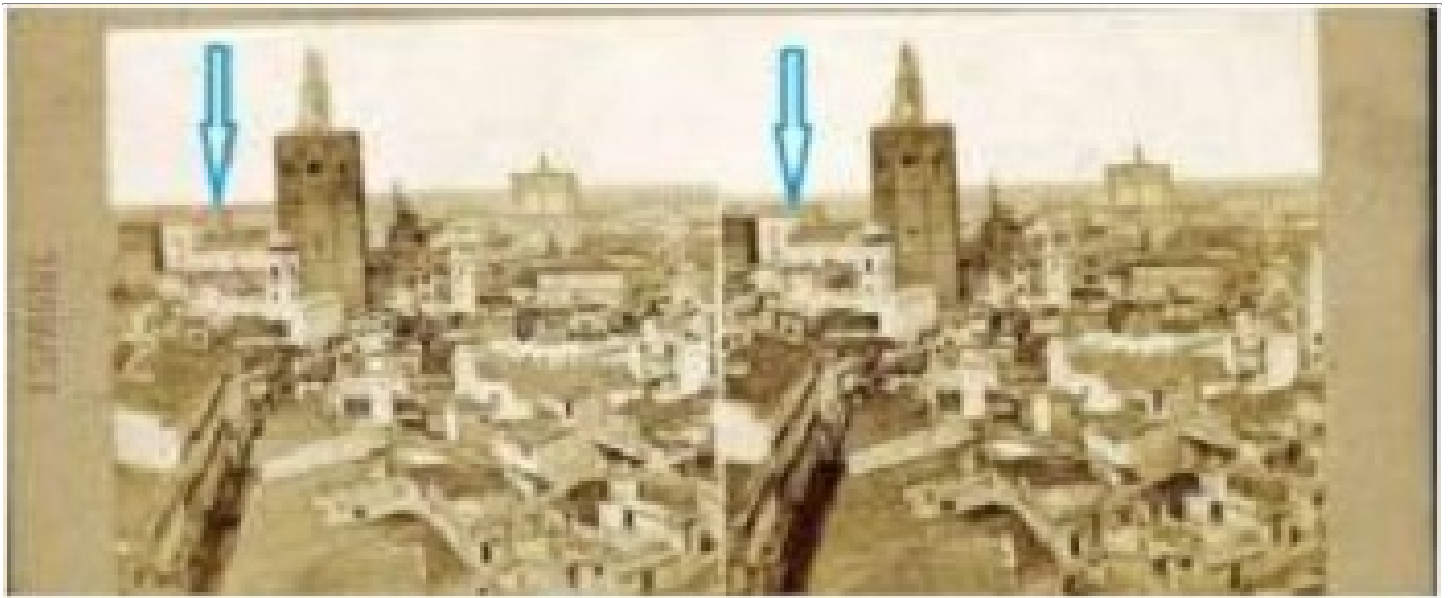

La desaparició de la històrica casa de la ciutat de València

Autor: Passejant per València amb ulls curiosos

Data de publicació: 24-12-2020

La ciutat de València va tenir una imponent Casa de la Ciutat on ara hi ha un jardí situat al costat del palau de la Generalitat. Va ser construït a principis del segle XIV. Al segle XIX les autoritats municipals prengueren la lamentable decisió d'enderrocar-lo i no de rehabilitar-lo. Per què? Article extret de «Passejant per València amb ulls curiosos».

Quan passegem pel carrer de Cavallers de València cap a la plaça de la Mare de Déu, només passar l'edifici del Palau de la Generalitat, ens trobarem a mà esquerra amb un xicotet jardí que separa el Palau de la plaça. Un jardí que de segur, a força de passar tantes voltes per allà, la seua presència ens resulta a la majoria molt familiar.

Els jardins situats en els centres històrics de les ciutats, solen indicar molt a sovint la desaparició d'edificis que en el passat ocupaven el seu lloc. A les ciutats medievals, els espais lliures d'habitatges només eren ocupats per places o per la confluència de diversos carrers en un mateix indret. El concepte d'espais enjardinats al centre de les ciutats és un concepte urbanístic prou recent, i no era en absolut habitual en la configuració urbanística d'aquelles ciutats medievals.

Ací podeu veure el jardí i ubicar-lo en la vista aèria:

Per tant, la presència d'aquest jardí, situat tot just junt al Palau de la Generalitat, no pot indicar-nos una altra cosa més que el fet que ahí devia d'haver-hi un edifici de planta semblant en extensió a la de l'actual jardí. Un edifici que, per la

seua estratègica ubicació, amb façana a la plaça que era el centre cívic i religiós de la València medieval i moderna, no podria ser més que un edifici d'especial rellevància. I així va ser realment.

Perquè aquest espai va estar ocupat en el passat per l'antiga Casa de la Ciutat, és a dir, per l'antic Ajuntament de València, del qual, precisament, havia parlat en l'anterior apunt, quan explicava la història de l'actual ajuntament del Cap i casal.[1]

Aquesta Casa de la Ciutat, construïda a principis del segle XIV, va ser en realitat la segona que tingué València, ja que Jaume I va concedir cases i privilegi per construir la primera d'elles en un indret situat al costat de la plaça de l'actual plaça de l'Almoina, en el que havia estat el cor de la València romana i musulmana. Però només unes dècades després, a causa del creixement i la importància que anava adquirint la ciutat, el rei Jaume II en va autoritzar la construcció al costat de la plaça de la Seu.

Aquell nou ajuntament de la ciutat, finalitzat l'any 1342 en estil gòtic, era un edifici de planta rectangular de tres altures i rematat en els seus extrems per dues torres quadrangulars amb terrasses i adorns de boles. El primer pis de la façana principal presentava un gran balcó corregut realitzat en forja, al que s'obrien quatre portes o finestres. La façana principal donava a l'actual carrer de Cavallers, mentre que la façana posterior ho feia a l'actual carrer Baylia.

En la capçalera de l'apunt i ara a continuació, podeu observar un parell de litografies de l'edifici:

L'edifici va albergar nombroses dependències com ara les sales dels Jurats de la ciutat (la Sala del Consell), la d'escripcions, la dels tribunals dels justícies criminal i civil, la del Mestre Racional, la d'arxius, la dels administradors d'impostos, una presó d'homes i dones, oficines de notaries i una Capella. Un extraordinari edifici d'estructura gòtica, posteriorment remodelat en renaixentista, que tenia una façana prou semblant a la de l'actual Palau de la Generalitat.

L'any 1423 la gran Sala del Consell va patir un incendi que cremà la seua sostrada. Després de ser reconstruïda, en 1586 l'edifici va patir un altre incendi, en aquest cas provocat pels presos que es trobaven en els calabossos situats en la planta baixa. Aquest incendi va ser important, la qual cosa obligà a realitzar-hi una profunda reconstrucció que li va atorgar el seu aspecte exterior renaixentista.

Arribats al segle XIX l'edifici, sense haver patit noves restauracions des del segle XVI, començà a amenaçar ruïna, pel la qual cosa les autoritats municipals de l'època prengueren la lamentable decisió de enderrocar-lo i no de rehabilitar-lo. Després de diverses deliberacions, prengueren la decisió de traslladar la Casa de la Ciutat a la Casa d'Ensenyament de xiquetes que havia instituït el segle anterior l'arquebisbe Mayoral, en la ubicació que coneixem actualment, de la qual havia parlat en la publicació anterior.

Amb aquell enderroc es va perdre un extraordinari palau que, adequadament restaurat, haguera format un extraordinari conjunt arquitectònic en el carrer de Cavallers, amb el seu veí Palau de la Generalitat.

D'aquest edifici ens han arribat unes poques litografies realitzades en el segle XIX, que podeu veure en el present apunt. En elles podem endevinar la seua extraordinària alçada, en comparar-lo amb la torre del veí Palau de la Generalitat, que també apareix dibuixada en ell, i que assenyalava amb una fletxa groga:

Hi adjunte també una fotografia actual on es pot veure el jardí que ara ocupa el seu lloc, a on hi assenyalava amb una altra fletxa groga la mateixa façana del Palau de la Generalitat que havia assenyalat en el gravat decimonònic, per a què pogau prendre-la com a referència per a entendre com s'ubicava la desapareguda Casa de la Ciutat:

L'única fotografia antiga que jo conec on es pot apreciar, en la llunyania, aquest edifici, la podeu veure a continuació. Podeu observar que la seua torre, situada just al seu costat, era fins i tot una mica més alta que la del Palau de la Generalitat.

24 de març de 2019

https://actualitatvalenciana.com/passejantvalencia/la-desaparicio-de-la-historica-casa-de-la-ciutat-de-valencia/?fbclid=IwAR0SERWj8ZJ-tlwMOu2Y-gndlj11PzK6LO2Ae_DPa3pGOMxEY1KV0ehzsDk

[1]<https://actualitatvalenciana.com/passejantvalencia/un-col-legi-de-xiquetes-pobres-esdevingut-ajuntament-de-valencia/>